

Regen

Bevrijdingszaadjes

De regen klettert neer. Sabah al-Ward (morgen van de bloem), zegt de buschauffeur tegen de passagiers die zich onder hun regencoats verbergen. De groet klinkt een beetje sarcastisch maar niet te veel. Wanneer de regen valt voelen de mensen zich goed. De regen houdt het land en de planten in leven.

Op een januarimorgen, ga ik in de stromende regen mee met een Nederlandse bezoekersgroep naar de Tent of Nations, een ecologisch project van een familie van Palestijnse grondbezitters die ondanks alle mogelijke druk zich vastklampen aan hun land dat omringd is door nederzettingen. Daoed Nasser, hun woordvoerder, staat ons te woord in een grote grot omdat het leger hem niet toestaat om op zijn land te bouwen. Hij is een boer en een goede verhalenverteller.

De Tent of Nations brengt lokale en internationale bezoekers bij elkaar, zoals de naam suggereert, met het doel om educatieve en ecologische projecten te ontwikkelen voor Palestijnse kinderen en jongeren. Gastvrijheid en zorg zijn de verzetswapens. Ondanks de onzekerheid waarin hij leeft, plant hij olijfbomen die alleen na een flink aantal jaren vruchten zullen dragen. Daarmee zegt hij als het ware: Ik overwin al je pressie door geloof te houden in het land en zijn mensen.

Een verhaal dat hij vertelt raakt me in het bijzonder. Samen met zijn vrouw moedigt hij kinderen aan foto's te maken van de natuurlijke omgeving en hun gevoelens naar buiten te brengen wanneer ze na afloop in de grot over de foto's praten. Toen een meisje gevragsd werd naar haar diepste wens in het leven, antwoordde ze dat ze dood wilde. Waarom? vroeg Daoud. Zodat ze met haar vader, die was gestorven, in de hemel kon zijn. De Nassers gingen door haar aan te moedigen en de hoop vast te houden zodat ze zich nadien beter zou voelen.

Wat bijzonder is aan deze "zaadjes" is dat ze worden geplant in een situatie van langdurig beleg. Niet alleen heeft de familie Nasser kolonisten in de omgeving die hun bomen en bezittingen vandaliseren en samen met het Israëliësch leger voor een intimiderende sfeer zorgen, maar ze voert ook een langdurige juridische strijd die zich nu uitstrekt over decennia en waarbij advocaten zelfs Istanboel bezochten (om onderzoek te doen naar het kadaster in de Turkse periode) en Londen (Britse mandaatperiode).

De torenhoge juridische kosten ontmoedigen de familie niet om door te gaan, uit principe. Wat is deze strijd? Het is geen overlevingsstrijd, maar een demonstratie dat menselijkheid en geest uiteindelijk moeten triomferen. Het is een bevrijdingsstrijd geleid vanuit een dagelijkse praktijk.

Daoed plaatst deze strijd tegenover drie andere opties: blind geweld/haat, onderwerping aan de bezetting, en emigratie. In de traditie van geweldloosheid, vertelt hij de Israëliërs dat hij weigert ze als vijanden te beschouwen, zelfs wanneer zij systematisch proberen om zijn familie weg te pesten.

Terug thuis valt de stroom uit, wat vaker gebeurt wanneer het regent. Met vier kaarsjes om hem heen, gebruikt Tamer het licht van zijn mobiel om zijn huiswerk te doen. Hij leert over Al-Koeds, Jeruzalem; over de stadspoorten, de muur die door de Turkse Soeleiman is gebouwd, en verder terug in de geschiedenis de Jebuzieten die de stad – of wat toen doorging voor “stad” - hebben gesticht.

Hij vertelt mij en mama dat het boek zegt dat Jeruzalem wacht op haar bevrijding. “Wie gaat Al-Koeds bevrijden?” vraag ik. “Raad wie hem gaat bevrijden,” zegt hij. Ik weet het niet. “Ik,” antwoordt hij. Zijn droom is om een superheld als Batman te worden. De volgende dag laat ik hem de tulpenblaadjes zien die op de balkonbakken boven de aarde uitkomen.

Mary is ook gelukkig met de regen. Voor de eerste keer planten we op een deel van de familiegrond een paar olijfbompjes, en abrikozen, appels en peren. Mary stuurt trots een paar foto's door.

Toine van Teeffelen
Februari 2012